

Dieu et mon droit.

WOENSDAG, 23 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer *dan Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertenties wordt bovendien 35 cents geplaatst betaald. Voor groote letters betaalt men n. w. de zaagsruimte meer.

Ik verklaar het voor een, met de waarheid volstrekt strijdig en zelfs zonder de minste aanleiding aan het publiek te lezen gegeven verdict, dat ooit door mij in het openbaar van den Predikstoel aan mijne gemeente eens zoodanige, of soortgelijke aansporing is gedaan,

als door de *hukkel* wordt verweten, en ik voeg er *eer* en *geweten* bij, dat ook nimmer door *in* bijzonder gesproken met een of meerdere van de leden mijner gemeente, *een* woord is geuit, hetwelk, als eene, die strekking hebbende aansporing zou kunnen worden opgevat; eindelijk, dat mogen de (bekende) Geheime Genootschappen ook al, op sommige plaatsen in ons Vaderland, er in geslaagd zijn, de ingezetenen van verschillende Godsdienstige gezindheid, op te roken, om elkander, op de bedoelde wijze in hun stoffelijk belang te benadeelen, daartoe voor zoo verre mij bekend is, hier geene pogingen zijn aangewend, en ook de uitwerking van zoodanige pogingen hier niet te bespeuren is; in het bijzonder niet ten aanzien van het doen malen van graan, hetwelk de katholieke en protestantsche ingezetenen van Enter, zoowel bij den protestantschen als bij den katholieken molenaar, en omgekeerd, doen verrigten, zonder dat in dat opzigt, uithoofde van godsdienstige gezindheid, eenige voorkeur aan den eenen boven den anderen gegeven wordt.

Ik daag iedereen uit, om het tegendeel van deze mijne geheele verklaring door eerlijke middelen te bewijzen.

Het publiek oordeele nu zelf, wat het te denken hebbe van een tijdschrift, hetwelk zoodanige logenachtige verzinsels aan zijne lezers voor waarheid durft opdisschen.

Enter, den 17 Febr. 1853.

T. KOCK,
R. K. Priester en Pastoor.

Men leest in de *Patrie* van Brugge:

Onlangs werd te Turijn een stuk gespeeld vol van gemeene toespelingen en onzedelijke beginselen. De geheele pers was er over verontwaardigd, en zelfs de *Voce della Liberta*, een der onzedelijkste bladen, die wegens zijne buitensporigheden door geheel het bisdom wordt veracht, had zich luid verheven tegen dit goddelooze voortbrengsel van wulpschheid en atheïsmus, in een der meest bezochte schouwburgen ten tooneele gebracht.

Doch wat gebeurt? De minister van binnenlandsche zaken is in den schouwburg de voorstelling gaan bijwonen, zoo men zegt, om den blaam te beantwoorden, waarmede elk het schandelijk stuk overlaadde. Hij riep den auteur in zijne loge, en ontving hem met de grootste minzaamheid in tegenwoordigheid van alle toeschouwers.

Zulk eene hulde in het openbaar aan de onzedelijkheid bewezen, is onnoodig te kommentarieren.

ONTWERP VAN WET OP HET ARMBESTUUR.

(Vervolg.)

TWEDE HOOFDSTUK.

Van het armbestuur.

EERSTE AFDEELING.

Van het domicilie van onderstand aan behoeftigen en het bestuur waarbij zij armlastig zijn.

Van de plaats waar de arme domicilie van onderstand heeft.

Art. 28 Het domicilie van onderstand van een arme is de burgerlijke gemeente, waarin hij, tijdens het ontstaan der behoefte en sedert zijne meerderjarigwording, het laatst vier achtereenvolgende jaren heeft gewoond; zonder genot van onderstand uit fondsen tot ondersteuning van armen bestemd, of, indien deze niet is te vinden, de gemeente waartoe, bij dat ontstaan, de plaats behoort waar hij is geboren.

Bij de toepassing van dit artikel komen niet in aanmerking de verstrekkings in art. 67 vermeld, noch onderstand, blijkbaar verstrekt met het doel om de onbedeelde inwoning gedurende vier jaren voor te komen.

Art. 29. Indien het blijkt dat het bestuur eener gemeente of instelling van weldadigheid iemand, op eenigerhande wijze heeft aangespoord of doen aansporen om elders te gaan wonen met het doel om het verkrijgen van domicilie van onderstand te verhinderen, zal, bij de uitspraak over het deswege ontstaan geschil, worden beslist, of de duur van het daarop gevolgde verblijf elders, voor de toepassing van art. 28, moet worden gevoegd bij den tijd der inwoning in de gemeente waar die aansporing is geschied.

Art. 30. Militairen worden geacht te wonen waar zij garnizoen houden.

Schippers, die geen huis maar steeds een schip bewonen, worden geacht te wonen in de gemeente, op welke zij, blijkens hunne handelingen, de meeste betrekking hebben, of waarin zij doorgaans telken jare het langst vertoeven.

Verblijft als krankzinnige in een gesticht voor krankzinnigen, als gevangene in eene gevangenis, als kolonist in de koloniale inrigtingen tot verzorging van behoeftigen bestemd, wordt niet als inwoning beschouwd.

Art. 31 Vreemdelingen die, bij het ontstaan van behoefte, niet in de termen verkeerden om over de grenzen te worden uitgeleid, hebben domicilie van onderstand in de gemeente, waarin zij op dat tijdstip het laatst vier achtereenvolgende jaren hebben gewoond op de wijze bij art 28 omschreven.

Inwoning gedurende de minderjarigheid komt hierbij ook in aanmerking; behalve wanneer en zoolang aan den minderjarigen vreemdeling een domicilie van onderstand in dit Rijk kan worden aangewezen krachtens art. 35.

Art. 29 is ten deze toepasselijk.

Art. 32. Indien iemand in eene gemeente is geboren uit ouders, die er niet woonden, wordt hij geacht geboren te zijn in de gemeente waar de vader of moeder, naar de onderscheidingen bij het 1ste lid van art. 35 vastgesteld, tijdens de geboorte woonde.

Geboorte in een gesticht voor krankzinnigen of in eene ge-

vangenis wordt geacht te hebben plaats gehad in de gemeente, waar de vader of moeder, naar vermelde onderscheidingen, woonde, toen hij of zij in bewaring werd gesteld.

Kinderen van kolonisten geboren in de koloniale inrigtingen, tot verzorging van behoeftigen bestemd, worden geacht geboren te zijn in de gemeente waartoe het bestuur behoort voor wiens rekening de vader of moeder, naar dezelfde onderscheidingen, tijdens de geboorte, in de kolonien gevestigd was.

Indien de gemeente, welke, volgens dit artikel, geacht moet worden de geboorteplaats te zijn, niet bekend is, wordt die, waar de geboorte voorviel, daarvoor gehouden.

Zij van wier geboorte geen akte bestaat, worden geacht geboren te zijn, waar zij zijn gedoopt of kerkelijk ingeschreven, indien het tegendeel niet blijkt.

Art. 33. Vondelingen en verlaten kinderen worden geacht geboren te zijn ter plaatse waar zij aan de openbare liefdadigheid zijn overgelaten, zoolang niet blijkt, dat zij elders zijn geboren.

Art. 34. Het domicilie van onderstand van gehuwde vrouwen en weduwen is dat harer mannen, zoolang zij niet na ontbinding van het huwelijk, overeenkomstig de omschrijving van art. 254 van het Burgerlijk Wetboek, een nieuw domicilie van onderstand, door inwoning volgens art. 28, of door een nader huwelijk hebben verkregen.

Art. 29. is ook ten deze toepasselijk.

Art. 35. Minderjarigen, in echt geboren of door den vader erkend, volgen het domicilie van onderstand van hunnen vader, en na diens dood of zoo, bij zijn afwezen, de moeder, krachtens art. 550 van het Burgerlijk Wetboek, een ander huwelijk heeft aangegaan, gelijk mede onechte, niet door den vader erkende minderjarigen, dat hunner moeder.

Na het overlijden der ouders, hebben minderjarigen domicilie van onderstand daar, waar de langstlevende, en als zij onecht en niet door den vader erkend zijn, waar de moeder het had tijdens zijn of haar overlijden.

Vermoedelijk overleden verklaarde ouders worden voor de toepassing van dit artikel met overledenen gelijkgesteld.

Bij ontbinding van het huwelijk der ouders, anders dan door den dood, volgen minderjarigen het domicilie van onderstand van diegene der ouders, aan wien zij zijn toevertrouwd, en dat van den vader, indien zij aan derden zijn toevertrouwd.

Art. 36. Behoeftigen, wier domicilie van onderstand niet is te vinden, zijn bij het Rijk armlastig.

De Regering kan hen doen verplegen in de koloniale of andere inrigtingen, bestemd tot het werkverschaffen aan of verzorgen van armen.

TWEDE AFDEELING.

Van akten van indemniteit en dergelijke.

Art. 37. Akten van indemniteit, borgtocht, ontslag, readmissie en dergelijke mogen niet worden afgegeven, dan ten behoeve van buitenlandsche besturen, met onze vergunning.

Art. 38. De gemeentebesturen, diakonien of andere armbesturen mogen met die van of in andere burgerlijke gemeenten geene overeenkomsten aangaan tot het wederkeerig ondersteunen van elkanders armen, op andere grondslagen dan die bij de vorige afdeeling vastgesteld.

DERDE AFDEELING.

Overgangsbepalingen betrekkelijk tot de twee vorige afdeelingen.

Art. 39. Armen die, bij het in werking treden dezer wet, onderstand genieten, behouden het domicilie van onderstand, hetwelk zij op dat tijdstip hadden, tot dat zij een nieuw hebben erlangd overeenkomstig de bepalingen der eerste afdeeling van dit hoofdstuk.

Art. 40. Het domicilie van onderstand van allen, die na het in werking treden dezer wet arm worden en niet verkeerden in het geval bij art. 39 vermeld, wordt naar hare bepalingen geregeld, om het even of zij al dan niet vroeger onderstand genoten.

Art. 41. De akten, bij art. 37 vermeld, afgegeven vóór het in werking treden der wet van den 28 Nov. 1818 (*Staatsblad* N°. 40), hebben gevolg, doch niet verder dan daaraan bij de afgifte was verbonden.

Art. 42. Art. 41 is ook toepasselijk op overeenkomsten, door gemeentebesturen, diakonien of andere armbesturen met die van of in andere burgerlijke gemeenten, vóór het in werking treden der wet van den 28 Nov. 1818 (*Staatsblad* N°. 40) aangegaan tot het wederkeerig ondersteunen van elkanders armen, zoolang partijen van die overeenkomsten niet afzien.

VIJFDE AFDEELING.

Van het bestuur, waarbij de behoeftige armlastig is.

Art. 43. De behoeftige, die behoort tot eene godsdienstige gezindte, is armlastig bij de diakonie of het armbestuur der kerkelijke gemeente der gezindte, in wier kring zijn domicilie van onderstand is besloten, tenzij hij niet, daar waar burgerlijke of gekerkte armbesturen bestaan, behoort tot degenen tot wier ondersteuning deze zijn bestemd.

In dit laatste geval is hij daarbij armlastig.

Art. 44. Bij twijfel over den omvang van den kring eener kerkelijke gemeente, wordt die bepaald naar het gebied, waartoe de geestelijke zorg van de bedienaren der godsdienst zich uitstrekt.

Art. 45. De behoeftige, die niet behoort tot eene godsdienstige gezindte, of die behoort tot eene gezindte waarvan geen kerkelijk armbestuur bestaat, in welks kring zijn domicilie van onderstand is besloten, is armlastig bij het burgerlijk armbestuur, in dat domicilie. Bij gebreke van een afzonderlijk burgerlijk armbestuur, wordt het gemeentebestuur daarvoor gehouden.

Art. 46. Geen behoeftige kan armlastig worden verklaard bij eene diakonie of ander armbestuur, bestemd voor eene andere godsdienstige gezindte dan waartoe hij behoort, behoudens plaatselijk gebruik of schikkingen ten aanzien der ondersteuning van de leden van hetzelfde gezin, die tot onderscheiden godsdienstige gezindten behooren.

Art. 47. Indien en zoolang er geschil bestaat over het domicilie of ander armbestuur, waarbij een behoeftige, die zich bevindt ter plaatse van zijn domicilie van onderstand, armlastig is, wordt hij, daartoe in de termen verkeerende, ondersteund door het burgerlijk armbestuur in dat domicilie.

Het slot van art. 45 is ten deze toepasselijk.

Art. 48. Alle diakonien of andere armbesturen kunnen, des geraden, voor hunne rekening behoeftigen ondersteunen, die, volgens de bepalingen dezer wet, bij andere besturen armlastig zijn.

Indien de openbare orde het raadzaam maakt, hebben burgemeester en wethouders gelijke bevoegdheid om aan de burgerlijke armbesturen het geven van ondersteuning op te leggen, of die voor gemeenterekening te verstrekken.

Art. 49. De kosten, voortvloeiende uit het overbrengen van arme krankzinnigen naar en hunne verpleging in gestichten voor krankzinnigen, en die van verpleging in gevangnissen van niet veroordeelde arme kinderen van gevangenen, die niet van de ouders kunnen worden gescheiden, worden voldaan uit de fondsen der burgerlijke gemeenten, waar de verpleegden domicilie van onderstand hebben; en indien die gemeente niet te vinden is, uit 's Rijks kas.

Art. 91 is op die kosten toepasselijk.

Art. 50. Onverminderd de bepaling van art. 49, heeft de opnemng in godshuizen plaats, overeenkomstig de reglementen dier instellingen, onafhankelijk van de bepalingen van dit hoofdstuk.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de regelen bij het ondersteunen van armen in acht te nemen.

Art. 51. Het bestuur, waarbij een behoeftige armlastig is, beslist, zonder beroep en op zijne zedelijke verantwoordelijkheid, over de aanvraag om onderstand van den behoeftige, die zich bevindt ter plaatse van zijn domicilie van onderstand.

In het geval bij art. 36 vermeld, komt die beslissing toe aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Art. 52. Aan het verleenen van onderstand mogen voorwaarden worden verbonden, niet strijdig met de wet, de openbare orde of de goede zeden.

Art. 53. De behoeftigen die, door het bestuur waarbij zij armlastig zijn, worden geoordeeld in de termen te verkeerden om te worden ondersteund, worden door dat bestuur onderscheiden in dezulke die wel en die niet of niet genoegzaam kunnen arbeiden.

Aan de eersten wordt, zooveel plaatselijke omstandigheden en middelen gedoogen, in de eerste plaats de gelegenheid verstrekt tot arbeid tegen loon, hetzij in of buiten werkhuisen, ter plaatse der armlastigheid of elders gevestigd, en nimmer bedeeeling, dan voor zooveel en zoolang de overtuiging bestaat dat zij geen arbeid kunnen erlangen.

Art. 54. De gemeenteraad stelt, in de maand December van elk jaar, vast het maximum van bedeeeling, dat gedurende het volgende jaar, naar gelang van de sterkte der gezinnen, de leeftijden en de lichaamskrachten, kan worden verstrekt aan de armen, die tot het erlangen daarvan in de termen verkeerden en niet in godshuizen kunnen worden opgenomen.

Die bedeeeling heeft zoo min mogelijk plaats in geld, maar bij voorkeur in eeuwaren, brandstoffen, kleding- en liggingstukken en huishuur.

De gemeenteraad kan, indien in den loop des jaars buitengewone omstandigheden dit noodig maken, het in December te voren vastgestelde maximum voor eenen door hem te bepalen tijd wijzigen.

Art. 55. Art. 54 is niet verbindend voor de kerkelijke en bijzondere instellingen, die geen subsidie uit de fondsen van burgerlijke gemeenten, provincien of het Rijk genieten.

Art. 56. De besturen der instellingen van weldadigheid moeten, des gevraagd, wederkeerig aan elkander en aan de besturen der burgerlijke gemeenten, de opgave doen, benodigd tot het voorkomen of, wanneer daartoe aanleiding bestaat, tot het regelen van dubbele bedeeelingen van erkende armen.

De hierin nalatige bestuurders zijn jegens het bestuur, dat dien tengevolge eene ondersteuning heeft verstrekt, welke anders niet zou zijn verleend, uit eigen middelen, hoofdelijk voor het geheel, in regten aansprakelijk voor het beloop van den verleenden onderstand.

De bepaling van het 2de lid van art. 10 is hier mede van toepassing.

Art. 57. Tot voorlichting en ondersteuning van het bestuur der instellingen bij litt. a en e van art. 3 vermeld, bijzonderlijk zooveel de huiszittende armen betreft, wordt, tenzij de kleinheid der gemeente dit overbodig make, de dienst van wijkmeesters ingeroepen.

(Wordt vervolgd.)

Z. M. heeft bepaald dat, voor den vervolg; geene jongelingen tot scheepsklerken bij de zeemagt zullen worden benoemd, dan de zoodanigen, die op het tijdstip van het door hen voor die betrekking af te leggen examen, den onderdom van veertien jaren zullen hebben bereikt en hun zeventiende jaar nog niet zijn ingetreden.

Z. M. heeft den gepens. maj. der kavalerie met den rang van luitenant-kolonel J. C. L. Coen van Baggen, aan de gepensioneerde kapiteins der infanterie, B. J. Veeren en C. van der Werven Schuller en aan den gepensioneerden kapitein-kwartiermeester D. J. Reese, het voortdurend dragen vergund van de uniform van het korps, waartoe zij ieder laatst hebben behoord.

Z. M. heeft te den majoor J. van Dam, van het 5de reg. inf., laatstelijk kommandant van het algemeen depot van discipline, op zijne aanvraag, ter zake van langdurige dienst, gesteld op een pensioen van f1300; 2e benoemd: bij het 1ste reg. inf.: bij het 3de reg., tot eersten luit. den luit. W. G. P. Trooster, van het eerste reg. inf.; bij het 4de reg., tot kapitein van de 3de kl. den eersten luit. N. M. van Alfen, van het korps; tot eersten luit. den 2den luit. F. J. Pfeiffer, van het 5de reg.; bij het 5de reg. tot maj. den kapitein der eerste kl. J. W. F. Kuyff, van het 4de reg. inf.; bij het 8de reg. tot eersten luit. den 2den luit. A. C. J. de Favauge, van het reg. gren. en jagers; bij het 8ste reg., tot kapitein van de 3de kl. den eersten luit. L. A. M. Rottiers, van het eerste reg., en 3e overgeplaatst: bij het reg. gren. en jagers den 2den luit. G. M. Dolleman van het 7de reg.

Z. M. heeft te den heer W. G. M. van der Mee eervol ontslagen als ontv. der dir. bel. te Schiedam; 2e. gepensionneerd den majoor W. E. Ketjen, in het prov. kommandement van Overijssel met f1300, en in zijne plaats benoemd den ritmeester J. A. F. Geiswet van der Notten, van het 3de reg. drag.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen een kupon groot f1,98, onder het postmerk Appingadam van den 16 dezer, ten behoeve van 's Rijks-schatkist ingezonden.

Te Koblenz is Zondag morgen ten 4 ure eene vreeselijken brand uitgebarsten in de *Elzerhof*. Dit groote gebouw, dat aan ettelijke winkeliers verhuurd is, en waarin ook eene boekdrukkerij, een pianofabriek en een bier-affaire werden uitgeoefend, is in een puinhoop veranderd.

De brand ontstond in de piano-fabriek. De broeders der Christelijke scholen waren het eerst ter blussching bij de hand. Ook de tegenover den Elzerhof wonende paters Redemptoristen en andere geestelijken hebben, zelfs met levensgevaar tot de blussching medegewerkt. Aan de pioniers en artilleristen heeft men het voornamelijk te danken, dat men den brand tegen 12 ure meester was, zoodat ook de in de onmiddellijke nabijheid staande Jezuiten-kerk is bewaard gebleven.

Men schrijft van het eiland Urk, dd. 16 Februarij:

„Op Zondag den 13 dezer zag men van ons eiland een beurtschip op een mijl afstands te midden van het ijs. Zonder naar eenig te geven sein te wachten, begaven zich 8 wakkere personen in eene reddingboot (ijslooper) en baanden zich door en over het ijs een weg, naar genoemd schip, om aan hetzelfde de noodige hulp te verleen, hetwelk bij hunne aankomst bleek te zijn, het beurtschip van Amsterdam naar Harlingen, kapt. A. de Boer, die des Vrijdags namiddags van Amsterdam was vertrokken, verscheidene passagiers aan boord had, en zich door het ijs in het grootste gevaar bevond. Vijf personen werden door hen medegenomen welke eerst den volgende morgen ten 11 ure alhier behouden aankwamen, zijnde de heeren J. Vellinga, scheepsmakelaar te harlingen, en zoontje; T. C. Bolger, heel- en vroedmeester te Franeker; G. J. van Oordt, directeur aan het postkantoor te Delfzijl, en D. H. Meijer, hulponderwijzer te Gonda. Onmiddellijk daarop begaf zich eene tweede reddingboot naar gemeld schip, en werden heden namiddag de volgende personen aan wal gebragt: L. Hanekamp, van Harlingen; A. M. Sloos, van Winkel; Geertje Wendels, geb. de Jong, van Leeuwarden en J. G. Blok, van Harlingen. Daarop begaven zich weder twee reddingbooten naar het schip, om dit zoo zulks maar immer mogelijk is in de haven te brengen, of de nog aan boord zijnde 4 personen (zijnde Park, G. de Jong, P. A. de Wilde en D. de Jong, zeelieden van Harlingen), en de ekwipagie van het beurtschip te redden, aangezien het vaartuig in het grootste gevaar verkeert.

„Naschrift des avonds ten 6 ure. Na vele en onvermoeide pogingen is het schip aan den oostkant van het eiland gebragt (op de oude visschersreede van Urk), en zijn de overige passagiers aan wal gekomen. Morgen zal men trachten het schip in de haven te brengen.”

’s GRAVENHAGE, 21 Febr. Men zal zich herinneren, dat er vroeger meermalen sprake is geweest van het afbreken der zoogenaamde gevangenpoort alhier, met het tweeledig doel, om een gebouw, dat op velen, om enkele daaraan verbonden herinneringen, een onaangename indruk maakt, te doen verdwijnen, en tevens de stad door verbouwing en verbreiding op dit punt, te verfraaijen. Of dit doel door het afbreken bereikt zou worden, scheen twijfelachtig. De slooping der poort zou bezwaarlijk de herinneringen, die zij opwekt, hebben doen verdwijnen, en zoo lang de woningen, welke zich, langs den vijver, van het Buitenhof tot de Plaats nitstreken, moeten blijven, zou het wegbreken der Gevangenpoort geene noemenswaardige verfraaijing hebben opgeleverd; bovendien werd op het behoud van dit oude gebouw, dat omstreeks zes eeuwen geleden, te gelijk met het luisterrijke paleis van den Roomsche koning, graaf Willem II, werd gesticht, en daarvan een deel uitmaakt, door menig oudheid-minnaar, prijs gesteld. Ook waren er, die, uit het oogpunt van kunst, de poort gaarne, bepaaldelijk in haren oorspronkelijken vorm, bewaard zagen.

„Naschrift des avonds ten 6 ure. Na vele en onvermoeide pogingen is het schip aan den oostkant van het eiland gebragt (op de oude visschersreede van Urk), en zijn de overige passagiers aan wal gekomen. Morgen zal men trachten het schip in de haven te brengen.”

— Gisteren waren al de afdeelingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal vergaderd tot het onderzoek van het wets-ontwerp nopens de benoembaarheid van vreemdeelingen tot lands-bedieningen.

STATEN-GENERAAL. TWEDE KAMER.

Zitting van Zaterdag, 19 Februarij.

Heden is het wets-ontwerp, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat, in behandeling genomen.

Art. 29 heeft, ten gevolge van de aanneming van een door de heeren van Goltstein en van der Linden voorgesteld amendement, eene verandering ondergaan, en luidt mitsdien aldus: „Alle gebouwen of getimmerten, alle afsluitingen, alle hout-

gewassen en alle hoopen en stapels, welke binnen de middelebare kringen van vestingwerken van eene der klassen gesteld, geplant of gelegd zijn of zullen worden, kunnen, zoodra het vestingwerk in staat van oorlog of van beleg is verklaard, zonder vorm van proces, op last van den militair-kommandant weggeruimd worden.

Schadevergoeding wordt gegeven voor de vernielde gebouwen, getimmerten, afsluitingen of houtgewassen die zijn gesteld of geplant tijdens zulks niet was verboden.

„Geen schadevergoeding wordt verleend voor zoover de vernielde gebouwen, getimmerten, afsluitingen of houtgewassen zijn gesteld of geplant tijdens dit alleen geoorloofd was onder voorwaarde dat zij zonder schadevergoeding zouden kunnen worden opgeruimd, of het bouwen en planten onder andere voorwaarden, welke de verplichting tot vergoeding van schade uitsloten, heeft plaats gehad.

„Wordt een vestingwerk, hetwelk bij de classificatie in art. 3 voorzien in geene klasse is gebragt, naderhand in eene klasse gerangschikt, dan wordt het gerekend te zijn aangelegd op het tijdstip, waarop het besluit krachtens N° 4 van art. 4 genomen in werking is gekomen.”

Een voorstel van de beide zelfde heeren strekkende om de laatste alinea dat zijn eigendom door besluiten, krachtens art. 4 genomen, in waarde is verminderd, en op schadevergoeding te diere zake aanspraak maakt, doet, indien daaromtrent geen minnelijke schikking kan worden getroffen de regter uitspraak of er schade geleden wordt; „zoo ja, bepaalt hij de hoegrootheid er van en veroordeelt den Staat tot de betaling” — te doen vervallen, werd in de zitting van gisteren met 31 tegen 16 stemmen verworpen.

Nadat in den loop der beraadslaging de artikelen 32, 33, 37 en 51 nog eenige wijziging van minder belang ondergaan hadden, en de overige, gelijk zij door de regering voorgesteld zijn, goedgekeurd waren, is het wets-ontwerp aan eene stemming onderworpen en daarbij met 34 tegen 11 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Wylick, van Goltstein, Taets van Amerongen, Dommer van Poldersveldt, de Lom de Berg, Ter Brugge Hugenholtz, van der Linden, de Fremery, van Nierop, van Lynden en Blaupot ten Cate. Daarna is het wets-ontwerp tot regeling van het muntwezen in de West-Indien in behandeling genomen.

Dit voorstel van wet is na eene korte beraadslaging over art. 2, dat naar aanleiding van een amendement van den heer de Fremery aldus gewijzigd is geworden: „Vreemde muntspesien, waarvan de koers, op de innerlijke waarde gegrond door Ons op voorstel der koloniale besturen is bepaald, worden in de bij art. 1 vermeldde koloniën en bezittingen in ’s lands kassen in betaling aangenomen.” — met algemeene (46) stemmen aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 20 Febr. De *Moniteur* bevatte gisteren eene nota waarbij alle vice-admiraals, schouten-bij-nacht en scheepskapiteins, die zich thans te Parijs bevinden, uitgenoodigd worden om zich heden, Zondag, ten 9 ure, op het ministerie van marine te bevinden tot het aanhooren eener mededeeling. Zekerlijk zal dit berigt aanleiding geven tot vele gissingen.

— Mgr. de nuntius van den H. Stoel heeft gisteren avond, in bijzonder gehoor, aan Z. M. een brief overhandigd van Z. H. Pius IX.

— De gen. Gemeau is te Parijs aangekomen.

— Thans zegt men dat de heer Brenier niet als gezant naar Konstantinopel gaan zal. Sommigen willen dat de heer de Lavalette derwaarts terug zal keeren.

— Men leest in de *Univers*: „Ofschoon Mgr. de Aartsbisschop van Parijs ons bij zijn amendement alle discussie verbiedt, heeft hij ons echter het regt niet willen ontnemen om te doen opmerken, dat zijne veroordeeling geenszins geschiedt om eene dwaling van leering, opzigtens het geloof of de zeden. Z. Hoogw. zal ons evenmin den troost willen ontnemen van te denken dat zijn oordeel minder streng zou zijn geweest indien wij opgeroepen waren geworden om onze middelen van verdediging voor te dragen of ten minste eenige verklaringen te geven. Hoe strenger de maatregel ons toekomt, die Z. Hoogw. noodig heeft gehad tegen onzen arbeid te nemen, des te dankbaarder moeten wij er hem voor zijn, dat hij zelf ons het regt heeft willen ontnemen om onze tegenstand te nemen tot de gehele afwijzing van de maatregel. De heer de Lavalette, die den 1sten Febr. van Parijs vertrok, zonder dat iets het minst de beschuldiging kon doen voorzien, die den 12den door de beoordeeling van de *Bibliothèque nouvelle* en van het boek van den heer Donoso Cortes werd aangekondigd, bevindt zich thans te Rome.”

— Volgens een berigt van Boulogne, zal de maarschalk Narvaez de hem opgedragen zending naar Weenen eindelijk gaan volbrengen. Hij is reeds naar Bordeaux vertrokken.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Febr. De hooge Anglikaansche geestelijkheid heeft als gewoonlijk, tot opening van haar parlement, eene bijeenkomst gehouden. Maar nauwelijks hadden de bisschop van Exeter en eenige andere prelaten het programma voorgedragen der te behandelen stoffen, of de Aartsbisschop van Canterbury verdaagde deze *pro forma* gehouden zitting tot 18 Aug. e. k. Eenige bisschoppen toonden hun misnoegen, maar durfden niet te protesteeren. Tusschen nu en 18 Aug. hoopt men

dat de regering tusschen beide treden, en deze sootedere zaak in één kuppeeren zal.

— Morgen overhandigt Lord Russell de portefeuille van buitenlandsche zaken aan Lord Clarendon. Het *Court-Journal* berigt, dat Lord Russell aan het hoofd zal staan van een nieuw op te rigten ministerie, namelijk van openbaar onderwijs.

— Een dagblad doet uit Kossuths eigen verklaring in de dagbladen opmerken, dat die volksleider zijne proklamatie niet zou hebben ontkend, indien de opstand te Milaan gelukt ware. Immers in die verklaring komen ten gunste van het regt tot den opstand zeer vele verklaringen voor, die alle loochening overbodig maken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 21 Febr. Men schrijft uit Hanover dat de koning als voorwaarde van zijn toetreding tot het handelstraktaat tusschen Oostenrijk en Pruisen, zou gesteld hebben de definitieve hernieuwing van het tolverbond, in deszelfs geheelen omvang. In dit geval zijn er nog vele zwarigheden uit den weg te ruimen, alvorens het tot eene eindschikking zal komen.

— Te Berlijn is een persoon gearresteerd, die dienst wilde nemen, doch wien men verdacht houdt van plannen te koesteren tegen het leven des Konings van Pruisen.

— Prins Menzikoff, Russisch minister van marine vertrekt naar Konstantinopel, vergezeld van den zoon van graaf Nesselrode; hij is met eene bijzondere zending belast, die, naar men zegt, betrekking heeft op Montenegro.

— Men schrijft uit Frankfort dd. 20 Febr. Het voorstel van Oostenrijk en Pruisen en van de Staten, welke troepen het 9de legerkorps uitmaken, om de vermeerdering van het Bondsleger tot 1½ ten honderd van de bevolking uit te breiden, en alzoo geheel het leger, op het papier, met 150,000 man te vermeerderen, heeft bezwaar ontmoet bij de commissie, aan welke het onderzoek van dit onderwerp is opgedragen. Zij meent dat eene vermeerdering van ½ ten honderd, of 50,000 man voldoende zal zijn.

WEENEN, 21 Febr. De later bekend geworden bijzonderheden omtrent den aanslag op het leven des Keizers, komen op het volgende neder:

„De Keizer, vergezeld door graaf O'Donnell, wandelde Vrijdag middag ten 1 ure naar het Bastion; daar aangekomen, plaatste Z. M. zich aan de borstwering en staarde, in voorover gebogen houding, naar de exercitien van het krijgsvolk. Plotseling verscheen een man, die zich op Z. M. wierp en hem, met een lang mes een hevigen stoot toebrengt; de Keizer wreef echter snel ter zijde, doch ontving desniettemin eene wonde aan het achterhoofd; door de hulp van graaf O'Donnell, werd vervolgens de moord met geweld belet en de moordenaar in hechtenis genomen. In zijn eerste verhoor moet deze verklaard hebben dat hij zich sedert 21 maanden als kleermaker te Weenen ophield. Volgens een ander berigt was hij eerst kort geleden uit Londen aangekomen, en had bij een Weener bankier eene som gelds geïnkasseerd.

ITALIE.

De Sardijnische Kamer van Afgevaardigden heeft den 17 dezer het budget van oorlog behandeld. Een voorstel tot het leggen van een onderzeesche telegrafische draad over Korsika naar het eiland Sardinië, vindt veel bijval.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Febr. Men verneemt dat de maatschappij, waaraan voor het aanleggen van den spoorweg van Lier tot Turnhout voorloopige concessie is verleend, besloten heeft ook dadelijk, zonder ondersteuning van staatswege, eenen tak van Leuven over Aartselaar naar Herenthals aan te leggen, ten einde de tegenstanders harer ondernemers voor dezelven te winnen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 Februarij.

BEVALLEN (19 Febr.): G. G. Arnold, geb. Zimmer, Z. - W. Loder, geb. Cardinaal, Z. - F. G. Rodenberg, geb. Pertheine, Z. — (21 Febr.): S. Cohen, geb. Dresden, D. OVERLEDEN (17 Febr.): J. van Huistee, 50 j. — (19 Febr.): W. G. A. van Dijk, 21 m.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 21 Febr. Heden zijn verkocht 27 v. Maryland Tabak, per *Leila*.

Meekrappen. Door de ingevallen verst waren er heden weinig schippers aan de markt, die echter nog al iets te veilen hadden. Ofschoon de vraagprijzen niet hooger waren dan de voorgaande week, was er tot deze prijzen weinig kooplust en was de handel dus onbelangrijk en de stemming slaauw.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 21 Febr. Moutwijn / 14,50; Jenever / 18; Amst. Proef / 19,25; per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

Table with multiple columns showing financial data, including dates (21 FEBR., 22 FEBR.), various currencies (NEDERL., BELG., FRANKRIJK, SPANJE, POLEN, AMERIKA), and interest rates (pCt.).

Table titled 'Wisselkoers' showing exchange rates for various locations: Parijs, Livorno, Napels, Petersburg, Weenen, Augsburg, Frankfurt, Hamburg, Lissabon, Porto, Genua, Rotterdam.

Table titled 'BUITENLANDSCHE BEURZEN' showing market prices for various goods and currencies, including Antwerpen, Spanje, and Rome.

Section titled 'NIEUWSTIJNINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.' containing financial notices.

Table titled 'PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN' showing prices for various bonds and coupons from different countries.

Table titled 'SPECIE-COURS' showing prices for gold and silver coins, including Stukken à 10 per Stuk, Oude Gerande Dukaten, and various gold and silver pieces.

Table showing prices for French and Prussian goods, including 'Fransche' and 'Pruissische Daa'ders'.

Section titled 'SCHEEPSTIJNINGEN' containing shipping notices, including 'BINNENGEKOMEN' and 'BEVRACHTTE SCHEPEN' with details about ship arrivals and departures.

Section titled 'RIVIER-VAART' containing river transport notices, including 'AMSTERDAM, 22 Febr. in lading naar' and lists of destinations like Keulen, Mannheim, Weesel, etc.

Section titled 'PRIJZEN DER PERGEELLEN' containing lists of goods and their prices, including 'Geveild op Maandag 21 Februarij' and various items like 'Een Huis', 'Een Erve', etc.

Section titled 'ADVERTENTIEN' for advertisements.

Text block containing a notice about a daughter, 'Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, M. J. G. M. DRIESSEN, geliefde Echtgenoot van Dr. J. C. A. TEN BOSCH.'

Text block containing a notice about a death, '(2652) Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, en na tijdig voorzien te zijn geweest met de H. Genademiddelen der Kerk, ten mijnen huize de Heer JACOBUS HUBERTUS VAN KRANENDONK.'

Text block containing a notice about a death, '(2654) Heden overleed tot ons aller innige droefheid, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten, onze veel grachte en geliefde Vader NICOLAUS JACOBUS BRICO.'

Text block containing a notice about a child, '(2653) In de provincie Gelderland, Utrecht, Overijssel of Noord-Brabant, wenscht men bij lieven van de R. C. Godsdienst, een JONG MENSCH van goede opvoeding te plaatsen, om in eene WINKEL-AFFAIRE, FABRIEK of andere betrekking werkzaam te zijn.'

Text block containing a notice about a school, '(2655) Ten gevolge van het vertrek van een hulponderwijzer naar de kostschool te Bodegraven, wordt ten spoedigste in de R. C. DIACONIE SCHOOL te Leyden gevraagd: een R. C. HULPONDERWIJZER van den 3den rang.'

Section titled 'à VENDRE' containing a notice about an organ, 'Un Orgue d'Eglise magnifique, avec Caisse en chêne sculpté, d'une hauteur de 6 Mètres 70/100, largeur 3 M. 75/100 et profondeur 1 M. 21/100.'

Table titled 'STOOMBOOT-DIENST' showing steamship service between Zierikzee and Rotterdam, including departure and arrival times for various dates in March 1853.

Text block containing a notice about a location, 'Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.'

Text block containing a notice about conferences, 'Verkrijgbaar in den Boekhandel van G. L. VAN LANGENHUYSEN: CONFERENCES sur la Passion de N. S. J. C., par le R. P. Don Jacques Vianney, 3 vol. f 3.00.'